

Állami szerepvállalás a Weöres Sándor Színházban: Áldozati bárány vagy az egyedüli lehetőség

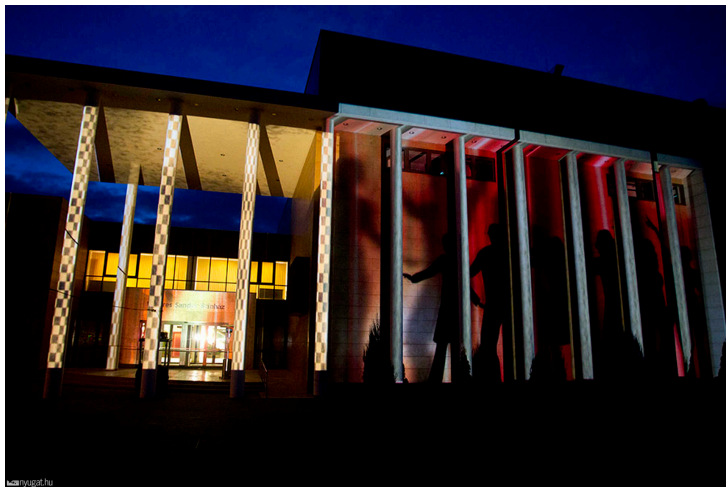
Józsing Antal - 2020-05-19 07:48:19

Ahogy arról [lapunk is beszámolt](#), a múlt héten bejelentették: aláírás előtt van a Nemény András polgármester és Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár közötti megállapodás, amelynek alapján a szombathelyi színház részben kikerül a város fennhatósága alól.

Elvileg ugyan az önkormányzat megtarthatná magának a színházat, ha állja a teljes üzemeltetési költséget - a fővárosban ez néhány színház esetén így is történik -, de ez variáció a kisebb költségvetéssel rendelkező városok esetén szinte lehetetlen: így marad az állami magához ölelés.

Ez önmagában nem sok mindent mond, és kétségkívül interpretálhatjuk úgy is, hogy a színházak végre kiszámítható anyagi támogatást tudhatnak maguk mögött, működésük több évre biztos keretek között történik.

Egyúttal kevésbé függenek az önkormányzatok szeszélyeitől, ami mellesleg nem feltétlenül csak pénzben nyilvánul meg.

A Weöres Sándor Színház avatóünnepsége - Fények és árnyak fotó: Mészáros Zsolt

Más kérdőjelek viszont felmerülnek.

Az új rendszerben a színházigazgatók kinevezése – és a például fegyelmi eljárások indítása – is kicsúszik a helyi önkormányzatok kezei közül.

Márpedig egy színház működésére alapvetően rányomja a bélyegét az igazgató. Az ő személyisége határozza meg az irányvonalat, a rendezőket és részben a darabok minőségét is.

Egy egészségesebb közélettel rendelkező ország esetén még akár jogosnak is éreznénk, hogy az állam a támogatásért cserében szeretne némi beleszólást az intézmény életébe, Magyarországon azonban – az előzmények és a központosítások eredményeinek ismeretében (lásd: sajtó) – felmerül a gyanú, hogy a kormány egy újabb területet szeretne maga alá gyűrni.

Már csak azért is, mert errefelé hajlandók vagyunk a színházigazgatókat – és vele együtt a színházakat is a politikai színezet alapján címkézni.

Ebből a gondolatmenetből sokak számára az következik, hogy a szombathelyi városvezetés a szerződés aláírásával átadta – erősebb szóval: odadobta - az államnak a Weöres Sándor Színházat, az ezzel egyrészt megszűnt független kulturális intézmény lenni, jó eséllyel kormányzati szócső válik belőle, hiszen az új rendszerben a város érdekérvényesítése a minimálisra csökken.

És ezzel magát az ellenzékiesség egyik lényegét áldozta be.

Jordán Tamás: nem várható el az önkormányzattól a teljes finanszírozás

„Az államnak csak közvetlenül lesz módja beleszólni az igazgatói kinevezésekbe, hiszen a döntést a szakmai bizottságok hozzák majd meg, ami alapján a polgármesterek és az önkormányzatok kinevezik majd a színházi vezetőket” – mondta megkeresésünkre a Weöres Színház Színház igazgatója.

„Korábban mindig azt követelte az ellenzék, hogy a hatalom vegye figyelembe a szakmai bizottság döntését. Ez most kétségkívül megtörténik” – hívta fel a figyelmet Jordán Tamás, aki szerint egyelőre csak találgatni lehet, hogy a bizottságban majd a hatalom irányába billen el a mérleg nyelve vagy valóban szakmai döntések születnek. Ez utóbbit sem lehet kizárni, hiszen a bizottságokban minden bizonnyal szakmailag kompetens tagokat delegál majd a szakma. Az más kérdés, hogy milyen politikai irányvonalat képviselnek.

„Ebben az anyagi helyzetben a Weöres Sándor Színház nem várhatja el a várostól, hogy felvállalja a fenntartás teljes terhet” - közölte Jordán Tamás.

Horváth Soma: eddig is közös fenntartás volt

„Ha sima helyzet lenne, elképzelhető, hogy megpróbálnánk a színház önálló működtetéssel, de most más helyzet van” – közölte lapunkkal Horváth Soma.

Hozzátette: *„A gépjárműadótól kezdve a parkolási díjon át a turisztikai adóig elvonnak pénzt az önkormányzattól, így más lehetőséget nem látunk, csak a közös fenntartást, ami egyébként korábban is működött.”*

A város kultúrájáért is felelős alpolgármester felhívta a figyelmet, hogy a város idén 210 millió forintot ad a színház támogatására, 25 millióval többet, mint tavaly, ezt egészíti ki a 302 millió forintos központi támogatás.

Az alpolgármester arra is emlékeztetett, hogy a megállapodás része az MMIK felújítása és

működtetése, illetve a rendeletnek van egy olyan kitétele is, mely szerint a fenntartó város polgármestere és a miniszter közös megállapodása felülírhatja a szakmai bizottság döntését.

Szombathely teszthely lehet

Könnyen lehet, és ezt már mi tesszük hozzá, hogy éppen Szombathelyen debütál az új rendszer.

Ugyanis Jordán Tamás igazgatói szerződése nem is olyan sokára, 2021. január 31-én jár le, és minden bizonnyal izgalmas kultúrpolitikai konstellációkat eredményez utódjának megtalálása és kinevezése.

Egyben választ is kapunk arra, hogy pontosan mit is kell majd értenünk a szakmai bizottságon, és hogy valóban áldozati bárány-e a Weöres Sándor Színház.